

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bielecki

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Uniwersytetowi w W.

o wynagrodzenie, ewentualnie odszkodowanie w związku z rozwiązaniem stosunku pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 15 maja 2024 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt VIII Pa 112/21, VIII Pz 42/21,

I. oddala skargę kasacyjną,

**II. odstępuje od obciążania powoda kosztami zastępstwa
procesowego strony przeciwnej w postępowaniu kasacyjnym.**

Leszek Bielecki

Jarosław Sobutka

Robert Stefanicki

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 lipca 2021 r. (sygn. akt IV P 294/21) w sprawie z powództwa J. K. przeciwko Uniwersytetowi w W. o wynagrodzenie, ewentualnie odszkodowanie, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w punkcie I sentencji wyroku oddalił powództwo J.K. o wynagrodzenie, ewentualnie odszkodowanie za rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia, zaś w punkcie II wyroku zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a w pozostałym zakresie odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej.

Na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu i zażalenia strony pozwanej na postanowienie zawarte w punkcie II wyroku, Sąd Okręgowy we Wrocławiu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 24 lutego 2022 r. (sygn. akt VIII Pa 112/21; VIII Pz 42/21):

1. oddalił apelację;
2. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej dalszą kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I instancji;
3. zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1.500 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym i zażaleniowym.

W pisemnym uzasadnieniu wyroku w ocenie Sadu Okręgowego, Sąd I instancji przeprowadził w sprawie stosowne postępowanie dowodowe, z którego wyprowadził trafne wnioski, a w konsekwencji wydał wyrok zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Sąd odwoławczy wskazał, że Sąd Rejonowy w sentencji wyroku oddalił powództwo w całości - nie rozdzielając literalnie roszczenia na główne i ewentualne. Jednakże w części wstępnej wyraźnie wskazano, że rozstrzygnięcie zapadło w sprawie, której przedmiotem były, wskazane w sposób pełny, oba roszczenia, tj. o wynagrodzenie, ewentualnie odszkodowanie za rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia. Odnosząc się do zarzutu nierozpoznania istoty sprawy Sąd II instancji zwrócił uwagę, że w razie zgłoszenia przez powoda kilku roszczeń ze wskazaniem, że wniosek o rozpatrzenie kolejnego jest uwarunkowany oddaleniem poprzedniego, sąd jest zobowiązany do wydania kilku rozstrzygnięć w sekwencji wynikającej z kolejności wniosków procesowych powoda. Oddalając

powództwo wskazane jako pierwsze, winien ocenić i orzec o żądaniu ewentualnym, a jeśli powód zgłaszał kilka takich żądań, oddalenie pierwszego z nich rodzi konieczność rozstrzygnięcia następnego w kolejności.

Przechodząc zaś do kolejnego zarzutu skarżącego, przejawiającego się stanowiskiem w zakresie sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego w sprawie i wysunięcia nietrafnych wniosków zdaniem Sądu Okręgowego uznać należało, że nie sprostął on wymogom formułowania analizowanego zarzutu. W przekonaniu Sądu odwoławczego zarzucenie naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie może polegać tylko na podważeniu podstaw tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza też stwierdzenie o błędach w dokonanych ustaleniach faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu apelującego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności wnoszący apelację powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając.

Sąd Okręgowy uznał też za błędne stanowisko powoda, który w apelacji zarzucił naruszenie przez Sąd I instancji art. 58 § 1 k.c. w zw. z 300 k.p. oraz 251 § 1 k.p. Nie można przyjąć, w ślad za prezentowaną argumentacją powoda, że złożone przez niego oświadczenie woli i w konsekwencji porozumienie stron o rozwiązaniu umowy o pracę, było czynnością bezwzględnie nieważną. Przemawia za tym licznie zebrany materiał dowodowy, wśród którego twierdzenia powoda jawią się jako polemiczne i instrumentalne. Powód przedstawił jako dowód wyłącznie własne twierdzenia, sprzeczne z treścią dokumentów i niepoparte relacjami przesłuchanych w sprawie świadków. Jak wynika z materiału dowodowego, nie kwestionował on złożonego oświadczenia przez okres ponad dwóch lat, tj. od jego złożenia 1 marca 2017 r. do 8 sierpnia 2019 r., informował przy tym innych pracowników, że odchodzi z końcem września 2019 r., przygotowywał się do odejścia, w tym złożył wniosek o nagrodę przyznawaną zwyczajowo pod koniec zatrudnienia i nagrodę tę otrzymał. Co prawda, w sprawie pojawił się wątek zlecenia powodowi zajęć dydaktycznych, ale

zdaniem Sadu II instancji nie miał on istotnego znaczenia z uwagi na swój wstępny, roboczy i finalnie niezrealizowany charakter.

Ponadto, wadliwy charakter, zdaniem Sądu Okręgowego, miało wskazanie przez apelującego naruszenia art. 25¹ § 1 k.p., który stanowi, że okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, zawieranych między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów nie może przekraczać trzech. Powód zdaje się nie dostrzegać, że strony ustalając warunki zatrudnienia kierowały się - nie treścią przywołanej normy, a przede wszystkim - wolą powoda, wymogami ówczesnej ustawy o szkolnictwie wyższym i specyfiką organizacyjną uczelni. Sąd Okręgowy zauważył, że powoływany art. 25¹ k.p. jawi się jedynie jako pozorna i nierzeczywista podstawa prawna, którą powód zmierzał do uzasadnienia swojego stanowiska, którym była swoiste rozmyślenie się, zmiana podjętej uprzednio decyzji. Sąd odwoławczy skłonił się ku argumentacji Sądu I instancji, zgodnie z którą, w świetle zgromadzonych dowodów, wpływ na zmianę stanowiska powoda miała zmiana przepisów prawa, jaka weszła w życie w październiku 2018 r.

Sąd Okręgowy podzielił zatem stanowisko Sądu I instancji, które stanowi, że powód nie wykazał, by zawarcie umowy na czas nieokreślony było uzależnione od jego zgody na rozwiązanie umowy 30 września 2019 r. Porozumienie zostało podpisane już po podpisaniu umowy o pracę i wbrew jego twierdzeniom, nie była to data tożsama.

Sąd II instancji uznał także za wadliwy zarzut naruszenia art. 66 § 2 k.c. poprzez błędne uznanie, że powód był związany wnioskiem o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron, a w konsekwencji, iż doszło do rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron, pomimo nieprzyjęcia oświadczenia woli powoda (oferty) przez pozwanego niezwłocznie lub w normalnym toku czynności, przy czym z ustaleń poczynionych w zaskarżonym wyroku jedynie pośrednio wynika, że pozwany poinformował powoda o przyjęciu wniosku o rozwiązaniu umowy o pracę dopiero po upływie dwóch lat od jego złożenia, tj. w piśmie z 21 sierpnia 2019 r. Jak zauważył Sąd odwoławczy, ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie

jednoznacznie wynika, że oświadczenie woli powoda zostało przyjęte w normalnym toku czynności z jego pełną świadomością o tym fakcie. Wniosek został przyjęty przez pracodawcę i pozytywnie rozpatrzony, o czym poinformowano apelującego przez pracownika Działu Kadr i Płac. Przywołana norma art. 66 § 2 k.c. stanowi, że jeżeli oferent nie oznaczył w ofercie terminu, w ciągu którego oczekiwać będzie odpowiedzi, oferta złożona w obecności drugiej strony albo za pomocą środka bezpośredniego porozumiewania się na odległość przestaje wiązać, gdy nie zostanie przyjęta niezwłocznie; złożona w inny sposób przestaje wiązać z upływem czasu, w którym składający ofertę mógł w zwykłym toku czynności otrzymać odpowiedź wysłaną bez nieuzasadnionego opóźnienia. Ustawodawca przyjął, że złożenie oferty skutkuje powstaniem po stronie oferenta stanu związania, który polega na tym, iż oblat posiada kompetencję do przyjęcia oferty i doprowadzenia do zawarcia umowy. Oferent pozostaje w gotowości do zawarcia umowy, nie ma jednak wpływu na to, czy dojdzie ona do skutku, gdyż podjęcie decyzji w tym przedmiocie należy do oblata. Natomiast w określonych przez prawo sytuacjach oferent może zakończyć stan związania poprzez odwołanie oferty, które w niniejszej sprawie jednakże nie nastąpiło. Dopuszczalne jest również złożenie oświadczenia woli o cofnięciu oferty, jednak będzie ono skuteczne wobec adresata tylko wówczas, gdy doszło jednocześnie z ofertą lub wcześniej.

Sąd Okręgowy, po analizie materiału dowodowego w sprawie uznał, że nie jest prawdą, iż strona pozwana dopiero po upływie dwóch lat poinformowała powoda o przyjęciu wniosku o rozwiązaniu umowy o pracę. Strona pozwana słusznie zauważyła, że w piśmie z 21 sierpnia 2019 r., na które powołuje się apelujący, fragment o rozwiązaniu umowy o pracę był jedynie informacją przypominającą, a nie merytorycznym rozstrzygnięciem. W ocenie Sądu odwoławczego - w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uznać należało, że stosunek pracy łączący strony ustał za porozumieniem stron 30 września 2019 r.

Przechodząc do punktu II rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy wskazał, że zmienił zaskarżony wyrok w ww. punkcie w ten sposób, że zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej dalszą kwotę 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I instancji. Tym samym przychylił się on

do stanowiska strony pozwanej, zawartego w wywiedzionym zażaleniu. Mając na względzie sumę zasądzoną z tego tytułu przez Sąd Rejonowy (tj. 1.350 zł), wysokość kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu w pierwszej instancji winna zatem łącznie wynosić 2.700 zł.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd Okręgowy zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1.500 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym i zażaleniowym. Podstawą orzeczenia o kosztach była treść art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Strona pozwana w obu postępowaniach była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, który był radcą prawnym.

Od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu, skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego złożył powód, zaskarżając wskazany judykat w całości, zarzucając:

1. naruszenia przepisów prawa procesowego, które miały istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 382 k.p.c. polegającego na:

1. pominięciu części materiału dowodowego i nieuwzględnieniu przy orzekaniu istotnych elementów zebranego materiału dowodowego oraz nierozważeniu całego zebranego materiału w sposób kompletny i wszechstronny i oparciu rozstrzygnięcia na ustaleniach poczynionych przez Sąd I instancji w zaskarżonym Wyroku;

2. pominięcie przez Sąd Okręgowy części materiału dowodowego zgromadzonego przed Sądem Rejonowym w postaci pisma Pozwanego z dnia 21 sierpnia 2019 r. (strona 5 uzasadniania Sądu Rejonowego), stanowiącego podstawę ustalenia przez Sąd Rejonowy momentu i sposobu poinformowania Powoda o przyjęciu przez Pozwanego, jako pracodawcę, wniosku Powoda o rozwiązanie umowy o pracę oraz dowolne ustalenie przez Sąd Okręgowy, że Powód został poinformowany o przyjęciu (zaakceptowaniu) przez Pozwanego wniosku o rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika Działu Kadr i Płac, bez sprecyzowania kiedy zdarzenie takie miało nastąpić, ani kim był tenże pracownik, czy też na podstawie jakiego środka dowodowego Sąd Okręgowy takiego ustalenia dokonał,

podczas gdy z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy (które to ustalenia Sąd Okręgowy w pełni podzielił i przyjął za własne) wynikało, że Pozwany wyraził zgodę na rozwiązanie stosunku pracy z Powodem pismem Pozwanego z dnia 21 sierpnia 2019 r. (strona 5 uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego). Należy podkreślić przy tym, że precyzyjne ustalenie chwili poinformowania Powoda przez Pozwanego o wyrażeniu zgody na rozwiązanie stosunku pracy ma kluczowe znaczenie dla określenia skuteczności takiego rozwiązania;

3. art. 378 § 1 k.p.c. i art. 325 k.p.c. w związku z art. 193 § 1 k.p.c. oraz art. 327¹ § 1 k.p.c., które doprowadziło Sąd Okręgowy do wniosku, że żądanie ewentualne zgłoszone przez Powoda w piśmie procesowym z dnia 11 grudnia 2020 r. o zasądzenie na rzecz Powoda odszkodowania z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę, zostało prawidłowo rozpoznane przez Sąd I instancji poprzez oddalenie powództwa w całości w sentencji wyroku i wskazanie w uzasadnieniu wyroku, że żądanie ewentualne podlegało oddaleniu, bez przeprowadzenia jakichkolwiek rozważań prawnych wyjaśniających wykładnię przepisów, która byłaby podstawą oddalenia żądania ewentualnego Powoda;

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 25¹ § 1 k.p. poprzez ich niezastosowanie, tj.:

1. przyjęcie, że porozumienie stron rozwiązujące stosunek pracy, zmierzające wyłącznie do przekształcenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony w umowę o pracę zawartą na czas określony, wbrew zakazowi wynikającemu z art. 25¹ § 1 k.p. jest ważne pomimo sprzeczności tego porozumienia z bezwzględnie obowiązującą normą art. 25¹ § 1 k.p.;

2. przyjęcie, że ważność czynności polegającej na zawarciu porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę w określonym dniu, przy zawarciu umowy o pracę na czas nieokreślony, nie powinna być oceniana w kontekście normy art. 25¹ § 1 k.p., ale przez pryzmat woli Powoda, spełnienia wymogów ustawy o szkolnictwie wyższym oraz specyfiki organizacyjnej uczelni;

3. błędne uznanie, że dla stwierdzenia bezwzględnej nieważności powyższej czynności prawnej konieczne było wykazanie przez Powoda dodatkowych okoliczności faktycznych, w tym że został zmuszony przez Pozwanego do złożenia

wniosku o rozwiązanie umowy o pracę, a ponadto wykazanie dokonania przez Powoda dodatkowych czynności, takich jak wcześniejsze zakwestionowanie przez Powoda prawidłowości złożonego wniosku, a także poinformowanie przez Powoda innych pracowników, że Powód nie zamierza zakończyć pracy u Pracodawcy z końcem roku akademickiego 2018/2019 oraz nie przyjęcie przez Powoda nagrody za całokształt działalności - w konsekwencji czego Sąd Okręgowy nieprawidłowo uznał, że czynność polegająca na rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron, dokonana przy zawarciu umowy o pracę z dwuletnim wyprzedzeniem, nie miała na celu obejścia bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa ograniczających możliwość zawierania kolejnych umów o pracę na czas określony, a w konsekwencji nie jest bezwzględnie nieważna;

4. art. 66 § 2 k.c. oraz art. 61 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. poprzez ich błędną wykładnię, w wyniku której Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że Pozwany odpowiedział na wniosek Powoda o rozwiązanie umowy o pracę w odpowiednim terminie, co skutkowało skutecznym zawarciem przez strony porozumienia w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę.

Wobec powyższego, skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność, następnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu oraz pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem II instancji oraz postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na wywiedzioną w niniejszej sprawie skargę kasacyjną, strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie zaś o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm prawem przewidzianych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się nieuzasadniona.

Za bezzasadne należało uznać w pierwszej kolejności zawarte w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 382 k.p.c.,

art. 378 § 1 k.p.c. i art. 325 k.p.c. w związku z art. 193 § 1 k.p.c. oraz art. 327¹ § 1 k.p.c. W obowiązującym aktualnie modelu apelacji pełnej sąd drugiej instancji powtórnie rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, co zakłada konieczność dokonania ustaleń faktycznych, z uwzględnieniem materiału sprawy zgromadzonego zarówno w pierwszej, jak i drugiej instancji (art. 382 k.p.c.). W ramach kompetencji rozpoznawczej i kontrolnej sąd drugiej instancji może podtrzymać ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu pierwszej instancji, albo je zmienić, nawet bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania. Uzasadnienia sądów odwoławczych nie muszą przy tym, a zwykle wręcz nie powinny, zawierać wszystkich elementów typowych dla uzasadnienia judykatu pierwszoinstancyjnego, lecz jedynie te z elementów, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania sprawy są niezbędne do przedstawienia motywów wydanego przez ten sąd rozstrzygnięcia. Z naruszeniem art. 382 k.p.c. mamy do czynienia wtedy, gdy sąd drugiej instancji, mimo przeprowadzonego przez siebie postępowania dowodowego, orzekł wyłącznie na podstawie materiału zgromadzonego przed sądem pierwszej instancji albo oparł swoje merytoryczne orzeczenie na własnym materiale, z pominięciem wyników postępowania dowodowego przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji - przy czym chodzi o pominięcie określonego materiału dowodowego, a nie o jego ocenę niezgodną ze stanowiskiem skarżącego. Z taką sytuacją nie mamy jednak do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Sąd odwoławczy rozważył na nowo materiał zebrany w sprawie i dokonał jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, nie ograniczając się do kontroli Sądu I instancji, lecz zbadał ponownie całą sprawę. W ocenie Sądu odwoławczego - w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uznać należało, że stosunek pracy łączący strony ustał za porozumieniem stron 30 września 2019 r. Swoje stanowisko Sąd II instancji szczegółowo przedstawił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z uzasadnienia tego wynika także, że ustalając stan faktyczny sprawy, wzięto także pod uwagę, wbrew twierdzeniom strony skarżącej, pismo z dnia 21 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy uznał bowiem, że nie jest prawdą, iż strona pozwana dopiero po upływie dwóch lat poinformowała powoda o przyjęciu wniosku

o rozwiązaniu umowy o pracę, a w piśmie z 21 sierpnia 2019 r. strony pozwanej fragment o rozwiązaniu umowy o pracę był jedynie informacją przypominającą, a nie rozstrzygnięciem złożonego wcześniej oświadczenia przez powoda. Nadto, jak to słusznie podkreślił Sąd Okręgowy, przedmiotem niniejszej sprawy były roszczenia: o wynagrodzenie i ewentualnie o odszkodowanie, których domagał się powód. Oba roszczenia - zarówno roszczenie główne jak i alternatywne - były nierozzerwalnie ze sobą sprzęgnięte wspólnym zakresem materii. Sąd I instancji, oddalając roszczenie główne, oddalił tym samym roszczenie alternatywne. W uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji wskazano, że powództwo podlegało oddaleniu zarówno w zakresie żądania głównego, jak i ewentualnego. Wniesienie apelacji opartej na zarzucie braku rozstrzygnięcia o całości żądań nie uzasadniało uznania w warunkach sprawy, że nie nastąpiło rozpoznanie jej istoty, lecz usprawiedliwiałoby jedynie dokonanie oceny przez Sąd II instancji dopuszczalności złożenia środka odwoławczego od nieistniejącego orzeczenia. Sąd Okręgowy, jak wynika z akt sprawy, rozpoznał więc apelację w granicach środka zaskarżenia (art. 378 § 1 k.p.c.).

Należy podkreślić także, że do postępowania kasacyjnego nie należy rozstrzyganie sporów o ocenę dowodów, ani o prawidłowość ustalenia stanu faktycznego sprawy, którym Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany. Sąd Najwyższy nie jest sądem faktów, a wyłącznie sądem prawa. W zakresie jego ustawowych kompetencji nie mieści się korygowanie ustaleń faktycznych lub oceny materiału dowodowego dokonanego przez sąd drugiej instancji. Sąd Najwyższy jest bowiem związany w postępowaniu kasacyjnym ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy (art. 398³ § 3 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 września 2023 r., II USK 340/22, Legalis nr 2985724 i postanowienie Sądu Najwyższego z 17 października 2023 r., I USK 88/23, Legalis nr 2997601).

Niesłuszne okazały się także, podniesione w skardze kasacyjnej, zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego. Oceniając zasadność podstawy kasacyjnej naruszenia prawa materialnego należy opierać się jedynie na stanie faktycznym, który stał się podstawą zaskarżonego wyroku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2002 r., I CKN 1315/00, LEX nr 75349 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., II CSKP 318/21, Legalis nr 2688463).

W szczególności nie można skutecznie dowodzić błędu subsumcji przez kwestionowanie prawidłowości dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 20 grudnia 2001 r., V CKN 510/00, LEX nr 53098; zob. też A. Jakubecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom I. Warszawa 2019, teza 4 i 5 do art. 398³).

Możliwość zastosowania przepisu art. 25¹ k.p. w przypadku nauczyciela akademickiego zatrudnionego na czas określony zasadniczo nie budzi wątpliwości, także w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 października 2005 r., II PK 77/05, OSNP 2006 nr 17-18, poz. 266). Jednakże w rozpoznawanej sprawie, jak na to słusznie zwrócił uwagę Sąd odwoławczy, nie można przyjąć, że złożone przez powoda oświadczenie woli i w konsekwencji porozumienie stron o rozwiązaniu umowy o pracę, było czynnością bezwzględnie nieważną. Z ustalonego stanu faktycznego sprawy, którym Sąd Najwyższy jest związany, wynika jednoznacznie, że powód nie kwestionował złożonego przez siebie oświadczenia przez okres ponad dwóch lat, tj. od jego złożenia 1 marca 2017 r. do 8 sierpnia 2019 r., informował przy tym innych pracowników, że odchodzi z końcem września 2019 r., przygotowywał się do odejścia, w tym złożył wniosek o nagrodę przyznaną zwyczajowo pod koniec zatrudnienia i nagrodę tę otrzymał. Strony umowy o pracę, ustalając warunki zatrudnienia powoda, faktycznie nie kierowały się treścią art. 25¹ k.p., ale przede wszystkim wolą powoda, a także wymogami ustawy o szkolnictwie wyższym w poprzednim brzmieniu, jak również specyfiką organizacyjną uczelni. Powód nie wykazał, by zawarcie umowy na czas nieokreślony było uzależnione od jego zgody na rozwiązanie umowy w dniu 30 września 2019 r. - samo oświadczenie powoda zostało złożone, a porozumienie zostało zawarte już po dacie podpisania umowy o pracę. Nie mogło więc dojść do naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 25¹ § 1 k.p.

Trudno także uznać za uzasadniony zarzut naruszenia art. 66 § 2 k.c. oraz art. 61 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. Stosowanie art. 66 § 2 k.c. w odniesieniu do umów zawieranych przez strony stosunku pracy wprost jest oczywiste i wynika z samej treści art. 300 k.p., który dopuszcza stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego, jednak jedynie „odpowiednio” i w zakresie, w jakim nie naruszają one zasad prawa pracy. Zawarta w ofercie proponowana regulacja sytuacji prawnej stron uzyskuje moc

prawną w razie przyjęcia oferty w czasie związania ofertą. Jeżeli zawierana umowa nie jest objęta ustawowym lub umownym wymogiem zachowania formy szczególnej pod rygorem nieważności ani wymogu takiego oferent nie zastrzegł w ofercie, oświadczeniem woli o przyjęciu oferty może być każde zachowanie obłąła zdolne do wyrażenia zamiaru zawarcia umowy o treści określonej w ofercie (art. 60 k.c.). Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego jasno wynika, że oświadczenie woli powoda zostało przyjęte w normalnym toku czynności, z jego pełną świadomością o tym fakcie. Wniosek został przyjęty przez pracodawcę i pozytywnie rozpatrzony, o czym poinformowano apelującego przez pracownika Działu Kadr i Płac.

Z tych przyczyn skarga kasacyjna została oddalona - na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., a o odstąpieniu od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej postanowiono na podstawie art. 102 k.p.c.

[SOP]

[ms]